

Efter Haagen Jensens opfattelse »taler meget stærke grunde for, at det konkrete lovindgreb over for Tvindskolerne må sidestilles med de situationer, hvor der er enighed om at anse singularer lovgivning for forbudt«. Til støtte herfor anfører Haagen Jensen navnlig, at der er »tale om at standse tilskudsbetalingen efter regler, som giver en ret til tilskud på visse betingelser, fordi tilskudsreglerne anses for overtrådt«. Hertil kommer det efter Haagen Jensens opfattelse »afgørende«, at »det ifølge lovforslagets bemærkninger er indgrebets formål at afskære domstolsprøvelsen«.

Bla. på denne baggrund er det Haagen Jensens opfattelse, at retssikkerhedshensyn taler »meget tungt for at betragte loven som en krænkelse af grundlovens § 3, 3. pkt.«. I sin konklusion på side 13 (punkt 3.6) anfører Haagen Jensen, at han mener at have stærke grunde for sit synspunkt. Det anføres dog samtidig, at »retskildematerialet i relation til grundlovens § 3 er så sparsomt, at det er vanskeligt at prognosticere, hvordan en retssag om spørgsmålet vil falde ud. Denne usikkerhed dækker alle prognoser på området, også min og også Justitsministeriets«.

3.2. Justitsministeriets bemærkninger

3.2.1. Claus Haagen Jensen anfører på side 10–11 i sin udtalelse – i relation til Justitsministeriets synspunkter om indgrebets fremadrettede karakter og om skolernes adgang til uanset lovindgrebet at gå til domstolene – at Justitsministeriet hermed fremhæver »yderligere to betragtninger til støtte for, at lovforslaget er foreneligt med grundlovens § 3«.

Der kan på den baggrund være anledning til at præcisere, at hele fremstillingen i afsnittet om grundlovens § 3 i Justitsministeriets notat drejer sig om, hvorvidt det foreliggende lovforslag falder inden for de tilfældegrupper, hvor der i den forfatningsretlige litteratur (og i praksis) har været rejst spørgsmål om forholdet til grundlovens § 3, 3. pkt., jf. notatets punkt 5.2.1–5.2.4. Justitsministeriet finder som her anført, at dette spørgsmål må besvares benægtende. Det, Haagen Jensen kalder Justitsministeriets »yderligere to betragtninger« vedrørende indgrebets fremadrettede karakter og skolernes adgang til domstolsprøvelse i notatets punkt 5.2.5, er således en integreret del af den retlige argumentation for, at det forelig-

gende lovforslag falder uden for de ovennævnte tilfældegrupper, og at der derfor ikke er tale om et grundlovsstridigt indgreb i dømmende magt.

3.2.2. For så vidt angår spørgsmålet om holdbarheden af Justitsministeriets antagelser på det førstnævnte punkt, har Claus Haagen Jensen som nævnt anført, at det forhold, at det foreslåede indgreb er *fremadrettet* i den forstand, at det ikke vedrører allerede udbetalte eller tilsikrede tilskud, men alene tilskud efter den 31. december 1996, ingen relevans har i forhold til grundlovens § 3, 3. pkt.

Dette synspunkt er Justitsministeriet ikke enig i.

Det er tværtimod Justitsministeriets opfattelse, at det forhold, at indgrebet ikke vedrører allerede udbetalte eller tilsikrede tilskud, har meget væsentlig betydning for afgrænsningen i forhold til dømmende magt. Det skyldes, at et lovindgreb i skolernes allerede eksisterende formue (herunder allerede udbetalte eller tilsikrede økonomiske tilskud) i højere grad ville kunne sidestilles med indgreb, som det henhører under domstolene at tage stilling til, f.eks. idømmelse af bøde eller konfiskation. Et *sådant* lovindgreb ville derfor kunne rejse spørgsmål i forhold til opgavefordelingen mellem lovgivningsmagten og domstolene.

I modsætning hertil indebærer det foreliggende lovforslag alene en afgrænsning af, hvilke skoler staten *fremover* – uden på nogen måde at være grundlovmæssigt forpligtet hertil – vil yde økonomisk støtte til. Det er efter Justitsministeriets opfattelse et anliggende, som lovgivningsmagten utvivlsomt er beføjet til at træffe bestemmelse om, jf. side 20 i Justitsministeriets notat.

3.2.3. For så vidt angår det andet spørgsmål, dvs. spørgsmålet om Tvindskolernes mulighed for at anlægge et anerkendelsessøgsmål ved domstolene, har Haagen Jensen som nævnt anført, at det forekommer »yderst tvivlsomt«, om skolerne kan anses for søgsmålsberettigede.

Justitsministeriet er fortsat af den opfattelse, at skolerne næppe vil være afskåret fra i form af et anerkendelsessøgsmål at få prøvet rigtigheden af de tilkendegivelser om misbrug m.v., som kan siges at være indeholdt i lovforslagets almindelige bemærkninger. Justitsministeriet har i den forbindelse bl.a. lagt vægt på, at der i